श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा, नवम्बर्-दिसम्बर्-२०१६

कक्षा- आचार्य-२ (SEM-3)	प्रश्नपत्र-४	गुणाः - ७०
विषयः- साहित्यम्-ध्वनिवर्गः	CC-539(2)	समयः - ११ तः ०२
दिनाङ्कः - २८/११/२०१६	सन्दर्भग्रन्थः - व्यक्तिविवेकः - प्रथमोविमर्शः	

॥ प्रथमान्वितिः ॥

प्र-१ यथाभिमतं कामप्येकं पश्नं साधयत । **०४**

१. ध्वनिलक्षणं प्रतिपाद्य खण्डनस्य का आवश्यकता - इति सप्रमाणं विवेचयत ।

२. उक्तं गुणीकृतात्मत्वं यदर्थस्य विशेषणं गमनकत्वान्न तत् तस्य युक्तमव्यभिचारतः- इत्येतां सूक्तिं वर्णयत ।

अथवा

ध्वनिसंप्रदायस्य उद्भवविकासक्रमं साधयत ।

प्र-२ कमप्येकं प्रश्नं यथाग्रन्थं विवेचयत । **१२**

१. मङ्गलाचरणं प्रतिपाद्य ग्रन्थस्य परिचयः लेख्यः ।

२. ग्रन्थकारकर्तुः परिचयं प्रतिपादयन्तु ।

प्र-३ एकवाक्योत्तरीयेषु प्रश्नेषु यथेच्छं द्वौ प्रश्नौ साध्यौ । **०४**

१. प्रथमविमर्शे कति श्लोकास्सन्ति?

२. प्रथमविमर्शस्य किं नाम?

३. राजानक - इत्युपाधिना किं दातुं शक्यते?

॥ द्वितीयान्वितिः ॥

प्र-४ प्रदत्तयोः कारिकयोः यथाभिमतां कारिकां यथाधीतं साधयत । **०४**

१. यः कश्चिदर्थः शब्दानां व्युत्पत्तौ स्वान्निबन्धनम् ।
प्रवृत्तौ तु क्रयैवेका सत्तासादनलक्षणा ॥

२. क्रियाविशेषोपस्त्वन्यः पाकादिर्व्यभिचारभाक् ।
बहिरङ्गतया तस्य प्रोयगोऽवश्यमिष्यते ॥

प्र-५ कश्चिदेकः प्रश्नः साध्यः । **१२**

१. क्रियाविशेषोपजवितसम्बन्धावच्छेदहेतवः कर्मप्रवचनीयाः - इति यथाधीतं प्रस्तूयत ।

२. सत्वप्रधानानि वाक्यानि - इति यथाग्रन्थं साधयत ।

प्र-६ प्रतिपादितेषु प्रश्नेषु द्वौ प्रश्नौ साधयत । **०४**

१. उपसर्गादयः कीदृशास्सन्ति?

२. वाक्यस्य कति प्रकाराः?

३. ध्वनिविरोधिषु मुख्यः क आचार्यः आसीत्?

॥ तृतीयान्वितिः ॥

प्र-७ निम्नेषु यथेच्छं एकस्योत्तरं लिखत । **०४**

१. अनुमेयार्थस्य साध्यसाधनभावः साङ्गोपाङ्गः साध्यः ।

२. मुख्यार्थं वर्णयतु ।

प्र-८ एकस्योत्तरं सविशदं लिखत । **०८**

१. अयाचितारं नहि देवमद्रिः - इत्यस्मिन् श्लोके कथं वेदप्रमाणस्य उदाहरणम् - इति चर्चयत ।

२. विधेयार्थप्रकाशकभेदान् यथाग्रन्थं प्रतिपादयत ।

प्र-९ लघूत्तरीयेषु त्रयाणामुत्तरं प्रतिपादयत । **०३**

१. वाच्यः इति किम्?

२. श्रुतिमात्रेण यत्रास्य तादर्थ्यमवसीयते तं अर्थं किं मन्यन्ते?

३. प्रमाणं कतिविधम्?

४. सुवर्णपुष्पां पृथिवीम् - इत्यस्मिन् श्लोके कस्यार्थस्य विषयज्ञानं भवति?

५. वाक्यार्थविषयोऽपि कतिविधः?

॥ चतुर्थान्वितिः ॥

प्र-१० कस्यापेकस्य प्रश्नस्योत्तरं ससन्दर्भं यथाधीतं लिखत । **०४**

१. यद्यर्थ इति वाच्योऽर्थोऽभिमतोऽव्याप्तिरेव सा ।
येनैवं वादिनीत्यादावर्थस्यार्थान्तराद्गतिः ॥ इत्येतां कारिकां यथाग्रन्थं लिखत ।

२. अलङ्कारव्यवहितां लिखत ।

प्र-११ कस्याप्येकस्य टिप्पणी कार्या । **०८**

१. प्रकाशकार्थं साङ्गोपाङ्गं वर्णयत ।

२. त्रिभिरन्तरिता सोदाहरणं साधयत ।

प्र-१२ यथेच्छं एकवाक्योत्तरीयं प्रश्नत्रयं साध्यम् । **०३**

१. प्रथमविमर्शे कः विषयः प्रतिपादितोऽस्ति?

२. ध्वनेः का व्यवस्था जायते?

३. अत्र असिद्धं च किम्?

४. अनुमाने कस्याः अन्तर्भाव? अथवा प्रकाशकोऽर्थः कतिविधः?

५. शब्दशक्तिमूलानुरणनरूप व्यङ्ग्यस्तु संभवति?